

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 225/07-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 31. októbra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. K. M., M., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na nevyžadovanie povinnej a nútenej práce podľa čl. 4 ods. 2 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 1 CoE 125/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. K. M. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. augusta 2007 doručená sťažnosť Ing. K. M., M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na nevyžadovanie povinnej a nútenej práce podľa čl. 4 ods. 2 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 1 CoE 125/2006.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ ako súdny exekútor vykonával exekúciu na vymoženie pohľadávky oprávneného. Dňa 30. marca 2006 podal Okresnému súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) návrh na zastavenie exekúcie. Uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Er 1950/97 z 11. apríla 2006 bolo exekučné konanie zastavené, pričom sťažovateľovi ako súdnemu exekútorovi bola priznaná náhrada trov konania v sume 3 762 Sk. Sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu 1. júna 2006 odvolanie. Uznesením krajského súdu sp. zn. 1 CoE 125/2006 z 30. apríla 2007 bolo uznesenie okresného súdu vo výroku o nepriznaní náhrady trov exekúcie sťažovateľovi zo strany oprávneného potvrdené. Uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 25. júna 2007. Podľa názoru sťažovateľa uznesením krajského súdu došlo k porušeniu označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru.

Sťažovateľ žiadal vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil, že:

„Právo sťažovateľa

- *na prejednanie veci zákonom ustanoveným spôsobom podľa článku 46 ods. 1 Ústavy,*
- *na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 Dohovoru,*
- *práva, aby od neho nebola vyžadovaná povinná a nútená práca, podľa článku 4 ods. 2 Dohovoru,*
- *práva na ochranu vlastníckeho práva podľa článku 20 ods. 1 a na ochranu pred vyvlastnením podľa článku 20 ods. 3 Ústavy SR,*

bolo uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 CoE 125/2006 zo dňa 30.4.2007 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 CoE 125/2006 zo dňa 30.4.2007 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Krajskému súdu v Košiciach v porušovaní namietaných právach sťažovateľa.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v zásade každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

7. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu tento nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

8. Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

9. Podstatou sťažnosti je tvrdenie, že vzhľadom na ustanovenie § 196 a § 203 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov patrí exekútorovi odmena za výkon exekučnej činnosti a pokiaľ krajský súd sťažovateľovi náhradu trov exekučného konania nepriznal v požadovanej výške, porušil tým zákon a označené základné práva sťažovateľa podľa ústavy a práva podľa dohovoru.

10. Možno konštatovať, že sťažnostná námietka sťažovateľa je formulovaná v celkom všeobecnej rovine. Naproti tomu v uznesení krajského súdu je podrobným a veľmi konkrétnym spôsobom uvedené, ktorá časť úkonov vykonaných sťažovateľom bola považovaná za účelnú, resp. prečo nebolo možné priznať sťažovateľovi všetky trovy konania po zastavení exekúcie.

11. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ sťažnosťou podanou ústavnému súdu vo svojej podstate smeruje len do oblasti prehodnotenia právnych záverov krajského súdu a brojí výhradne proti neúspechu v tomto konaní, aj keď tak robí pod rúškom jeho protiústavnosti, hoci ju opiera len o tvrdené porušenie jednoduchého práva (príslušných ustanovení Exekučného poriadku), z ktorého ale nemožno súčasne vyvodiť namietané porušenie ústavných práv.

12. Nadväzujúc na argumentáciu sťažovateľa ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ je súdnym exekútorom, ktorý svoj status získal podľa Exekučného poriadku a podľa tohto zákona ho štát poveril exekútorským úradom. Súdny exekútor je teda osobou, ktorá síce sama nie je priamo zamestnancom štátneho mocenského aparátu (a exekútorský úrad tiež nie je jeho súčasťou), štát však na neho za zákonom stanovených podmienok preniesol svoje určité mocenské funkcie, a to v zmysle núteného výkonu rozhodnutí (exekúcie), pričom samotným výkonom rozhodnutia (exekúcie) na základe už existujúceho titulu musí byť exekútor vždy poverený súdom, v dôsledku čoho nie je a ani nemôže byť pri tomto výkone chránený základnými právami ako fyzická osoba, lebo požíva ochranu ako verejný činiteľ.

13. Súdny exekútor preto nemá v tomto konaní postavenie oprávnenej osoby, takže nemá ani právo podať sťažnosť ústavnému súdu, čiže nemal aktívnu legitimáciu domáhať sa ochrany svojich „domnelých“ ľudských práv či slobôd. Funkciou ústavnej sťažnosti je okrem iného ochrana základných práv a slobôd osôb súkromného práva pred zásahmi orgánov verejnej moci, a nie riešenie sporov medzi orgánmi verejnej moci (súdu a súdneho exekútora). Na uvedenom závere nemôže v danej veci nič zmeniť ani okolnosť, že súdny exekútor vystupoval ako účastník v súdnom konaní, v ktorom mal len osobitnú procesnú spôsobilosť. Týmto záverom svedčí aj formulácia čl. 34 dohovoru, podľa ktorého Európsky súd pre ľudské práva môže prijímať sťažnosti len od každej fyzickej osoby, nevládnej organizácie alebo skupiny jednotlivcov považujúcich sa za poškodené v dôsledku porušenia svojich práv priznaných dohovorom.

14. Z uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. októbra 2007